

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.20.541/2024/9.

A tanács tagjai: Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes (cím)

A felperes képviselője:

Nagykanizsa I. számú Ügyvédi Iroda (cím1,

ügyintéző: dr. Noll László ügyvéd)

Az alperesek: alperes1 I. rendű (cím2);

alperes2 V. rendű (cím2);

alperes3 VIII. rendű (cím);

cím3 IX. rendű (cím2);

Az alperesek képviselői:

Csapó és Császár Ügyvédi Iroda (cím4,

ügyintéző: dr. Csapó Gábor ügyvéd) I. rendűért;

alperes11 ügyvezető (cím2) V. rendűért;

alperes11 ügyvezető (cím2) IX. rendűért

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása stb.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

az I. rendű alperes

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Zalaegerszegi Törvényszék 2.Pf.20.685/2023/4.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.594/2013/244.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási költségeiket a felperes és az I. rendű alperes maguk viselik.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint meg nem fizetett csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az I. rendű alperes 1987. április 18-án kötött házasságot. Életközösségük 2008. március 31-én megszűnt, házasságukat a bíróság a 2011. május 5-én jogerőre emelkedett ítéletével felbontotta.

[2] Az I. rendű alperes az V. rendű alperes (a továbbiakban: Kft.) ügyvezetője. A Kft. üzletrészeinek a felperes és az I. rendű alperes fele-fele arányú tulajdonosai. Az üzletrészek összértéke 2018. december 31-én 61.379.000 forint volt (15. tételszám). Az I. rendű alperes 1992. szeptember 5-én 5.850.000 forint értékű bemutatóra szóló értékpapírt kapott ajándékba a nagyszülőjétől. Az 1992-ben elhunyt édesapja és az 1993-ban elhunyt nagyszülője után termőföldet, családi házat és zártkerti ingatlant örökölt.

[3] A vagyonmérlegbe 1., 4., 6., továbbá 8. – 11. tételszám alatt felvett, az ingatlan-nyilvántartásban az I. rendű alperes tulajdonaként bejegyzett ingatlanokat (ingatlan tulajdoni hányadokat) az I. rendű alperes a különvagyona felhasználásával szerezte. Az 1. tétel alatti ingatlanban 2003. január 31-én „földkiadás” folytán szerzett tulajdoni hányadot a helységi MGTSZ részaránytulajdonosaival kötött adásvételi szerződések alapján. A vételár az I. rendű alperes különvagyonából származott.

[4] A 4. tétel alatti ingatlan vételárának forrása az I. rendű alperes különvagyona volt, azt az ajándékba kapott értékpapírokból származó készpénz le nem kötött része képezte.

[5] Az I. rendű alperes a nagyszülőjétől kapott ajándék felhasználásával 1999. augusztus 12-én megvásárolta a helységi hrsz hrsz-ú ingatlant, az azon lévő lábon álló erdőt letermelte, a fa eladási árából vásárolta meg a 6. tétel alatti ingatlant.

[6] A 8-11. tétel alatti ingatlanok az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonát képező ingatlanok megosztásából keletkeztek, emellett a különvagyonát képező értékpapír helyébe lépett vagyon szolgált megszerzésük alapjául.

[7] Az I. rendű alperes nagyszülőjétől öröklés jogcímén megszerzett ingatlan tulajdonból a 2001. évi földkiadás folytán jutott a helységi hrsz1 hrsz-ú ingatlan 8121/18728

tulajdoni hányadához. Ehhez 2007 júniusa és szeptembere között további 6957/18728 tulajdoni hányadot vásárolt, melynek forrása a különvagyoni helységi hrsz hrsz-ú ingatlan eladásából származó vételár volt. Az I. rendű alperes ezt a tulajdoni hányadot az 2007. szeptember 21-én kötött adásvételi szerződéssel 122.808.300 forint vételárért eladta (43. tétel).

[8] A felperes és az I. rendű alperes tagi kölcsönt adtak a Kft.-nek. Életközösségük megszűnésekor a Kft. tagi kölcsön címén fennálló tartozása 69.650.000 forint volt, amelyből 43.150.000 forint közös vagyonból, 26.500.000 forint az I. rendű alperes különvagyonából származott. A Kft. az életközösség megszűnése után 9.000.000 forint tagi kölcsönt visszafizetett az I. rendű alperesnek (44. tétel). A tagi kölcsönállomány összege 2010-ben 50.650.000 forint volt, amelyből 31.403.000 forint közös vagyoni forrásból származott (17. tétel). Az I. rendű alperes különvagyonából 4.500.000 forint hosszú lejáratú tagi kölcsönt is nyújtott a Kft.-nek, amelyet a Kft. visszafizetett az I. rendű alperesnek (40. tételszám).

A felperes keresete, az I. rendű alperes védekezése

[9] A felperes keresetében kérte a házastársi közös vagyon megosztását. Ennek keretében a tulajdonába adását kérte a vagyonmérlegben 1-15. és 17-39. tétel alatti 219.160.873 forint összértékű vagyontárgyaknak. Kérte, hogy a bíróság adja az I. rendű alperes tulajdonába a 16. és 40-44. tétel alatti vagyontárgyakat 346.425.908 forint összértékben. Az I. rendű alperes kötelezését kérte 61.651.062 forint értékkiegyenlítés, valamint a közös vagyonba tartozó ingatlanok haszonbérleti és használati díja címén 11.787.351 forint és járulékai megfizetésére.

[10] Az I. rendű alperes a közös vagyon megosztását nem ellenezte, védekezése szerint azonban a felperes által közös vagyonnak minősített vagyontárgyak a különvagyonába tartoznak. A házastársi közös vagyon aktív és passzív elemeinek összevetése után megállapítható ún. tiszta vagyoni érték osztható meg, nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy a közös vagyon vétele csupán a vagyon aktív elemére korlátozódna.

Az első- és a másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonát megosztotta: a felperes tulajdonába 12.077.500 forint, az I. rendű alperes tulajdonába 47.382.250 forint értékű vagyontárgyakat adott és kötelezte az I. rendű alperest 30.804.750 forint értékkiegyenlítés 30 napon belüli megfizetésére a felperesnek. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[12] Megállapította, hogy az 1-13. tétel alatti ingatlanok, továbbá a 43. tétel alatti, a helységi hrsz1 hrsz-ú ingatlan eladásából befolyt 122.808.300 forint vételár az I. rendű alperes különvagyon. Megállapította továbbá, hogy nem része a közös vagyonnak a 17. tétel

alatti, a Kft. részére folyósított tagi kölcsön 54.185.540 forint értékben, a 40. tétel alatti, a Kft.-nek juttatott hosszúlejáratú kölcsön 4.500.000 forint értékben, továbbá a 44. tétel alatti, a Kft.-nek folyósított tagi kölcsönből az I. rendű alperes által felvett 6.964.000 forint.

[13] Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a vagyonmérleg 1-13. és 41-43. tételei esetében az I. rendű alperes bizonyította különvagyonát. Az I. rendű alperes nagyszülője és édesapja vagyonát megörökölte (több hektár illetve AK földet, családi házat, zártkerti ingatlant), továbbá nagyszülőjétől ajándékba kapott 5.850.000 forint értékű bemutatóra szóló értékpapírt. Az örökölt, majd kiadott ingatlan részaránytulajdon a különvagyon, továbbá a bemutatóra szóló értékpapír felhasználásával vásárolt ingatlanok is a különvagyonába tartoznak. A különvagyon és az annak értékén szerzett vagyon bizonyítékeként elfogadta a 85. sorszám alatt csatolt okiratokat, és az 1-13. tétel alatti ingatlanokat az I. rendű alperes különvagyonának tekintette.

[14] Az I. rendű alperes az ajándékba kapott, ezért a különvagyonába tartozó értékpapírok eladási árából vásárolta meg azt a helységi erdőt, melynek eladási árából vette meg a helységi, hrsz/1 hrsz-ú ingatlant. Az eladásából befolyt 43. tétel alatti vételár ezért a különvagyon.

[15] A Kft.-nek folyósított tagi kölcsönt (17. tétel) azért nem lehet házastársi közös vagyonként megosztani, mert a tagi kölcsön összege elszámolásra került a Kft. üzletrésze értékénél (15. tételnél). Ezzel az összeggel a Kft. magasabb értéket képvisel, a főkönyvben a „követel” oldalon szerepel. Külön tételként való figyelembevétele esetén ezzel az összeggel az üzletrész értékét csökkenteni kellett volna.

[16] Az elsőfokú bíróság azért nem számolta el a felperes által kért, az I. rendű alperesnek az életközösség megszakadása után tagi kölcsön címen visszafizetett 5.464.460 forintot (44. tétel), mert a felperes nem bizonyította, hogy a szakvéleményben lévő főkönyvben kimutatottnál magasabb tagi kölcsön volt. Nem számolta el a 4.500.000 forint tagi kölcsönt (40. tétel) sem, mert a szakvélemény főkönyvi részében nem volt benne, így a felperes nem bizonyította a kölcsön folyósításának tényét. Egyébként is a tagi kölcsönt a Kft. a hitelezőnek köteles visszafizetni, ezért az nem is lehet a házastársi közös vagyon része.

[17] A felperesnek a Kft.-ben meglévő 50% üzletrészt 30.689.500 forint értékben (15. tétel) az I. rendű alperes tulajdonába adta.

[18] Azok az ingatlanok, melyek esetében haszonbérleti és használati díj igénye volt a felperesnek, az I. rendű alperes különvagyonai ingatlanjai, ezért a felperes igénye megalapozatlan.

[19] A felperes és az I. rendű alperes tulajdonába adott vagyonelemek értékének figyelembevételével határozta meg az I. rendű alperest terhelő értékkiegyenlítés összegét.

[20] A felperes és az I. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részét részben megváltoztatta: egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett változtatás

mellett az I. rendű alperes tulajdonába adta a 17. tétel alatti, a Kft.-vel szemben fennálló tagi kölcsönkövetelést 31.403.000 forint értékben, a 44. tétel alatti, a Kft. által visszafizetett tagi kölcsöntartozást 4.317.680 forint értékben és az I. rendű alperes által fizetendő értékkiegyenlítés összegét 56.198.673 forintra felemelte. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[21] Ítélete indokolásában foglaltak szerint a felperes a 2. és a 3. tétel alatti ingatlanok tulajdoni hányadai kivételével alaptalanul sérelmezte fellebbezésében az 1-11. tétel alatti ingatlanok különvagyonnak minősítését, a vagyonmérlegből való kihagyásukat. Az I. rendű alperes az ingatlanok különvagyonosi jellegét bizonyította.

[22] Az 1. tétel alatti ingatlanban az I. rendű alperes 2003. január 31-én „földkiadás” folytán szerzett tulajdoni hányadot a helységi MGTSZ részaránytulajdonosaival kötött adásvételi szerződések alapján. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a vételár az I. rendű alperes különvagyonából állt a rendelkezésére, mert a különvagyonosi készpénz ajándéka árából 1999. augusztus 12-én megvásárolt erdőt letermelte, a letermelt fa eladásából rendelkezésére álló pénzüsszeg képezte az ingatlan tulajdoni hányad vételárának forrását. Az I. rendű alperes az erdőt lábon álló erdőként vásárolta, a letermelt fa eladási ára megőrizte különvagyonosi jellegét, az nem minősült a különvagyon hasznának.

[23] A 4. tétel alatti ingatlan 200.000 forint vételárának forrását az I. rendű alperes különvagyonosa, az ajándékba kapott értékpapírokból származó készpénz le nem kötött része jelentette.

[24] A 6. tétel alatti ingatlan megvásárlásának forrása ugyancsak a letermelt erdő eladási ára volt.

[25] A 8-11. tétel alatti ingatlanok az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonát képező helység2i hrsz3 hrsz.-ú ingatlan megosztásából keletkeztek. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes 112. sorszám alatt csatolt előkészítő irata és annak mellékletei, továbbá a 85. sorszám alatt csatolt okiratok alapján, a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg, hogy ezeknek az ingatlanoknak a megszerzése egyrészt az I. rendű alperes által örökölt, a helységi 1/0673 és 1/3325 számú termelőszövetkezeti külön lapokra összesen 67,14 aranykorona értékben átjegyzett tulajdonjoga kiadásán; másrészt a szövetkezeti részaránytulajdonok (aranykorona) különvagyonából történt adásvételén alapult.

[26] A felperes használati díj követelése az I. rendű alperes különvagyonához tartozó ingatlanokat érintette, ezért ez az igénye is megalapozatlan volt.

[27] A 17. és a 44. tétel esetében részben megalapozott volt a felperes fellebbezése. Az üzletrész forgalmi értéke ugyanis nem foglalja magában azt a vagyoni értéket, amit a tag tagi kölcsönként bocsátott a gazdasági társaság rendelkezésére; az nem növeli a törzstőkét, illetve a törzstőkén felüli vagyont. A Kft. főkönyvi kivonatának a rövidlejáratú kölcsönökre vonatkozó adatai szerint 2008-ban a tulajdonosok által rendelkezésre bocsátott tagi kölcsön 59.650.000 forint, 2009-ben 53.950.000 forint, 2010-ben pedig 50.650.000 forint volt. Ezáltal

igazolt, hogy a Kft. 9.000.000 forint tagi kölcsönt visszafizetett az I. rendű alperesnek a felperes és az I. rendű alperes életközösségének megszűnése után.

[28] Az I. rendű alperes 2003. május 25. és 2007. december 2. között összesen 95.000.000 forint tagi kölcsönt adott a Kft.-nek, amiből a Kft. 25.350.000 forintot visszafizetett. A felperes és az I. rendű alperes életközösségének megszűnésekor 69.650.000 forint tagi kölcsöntartozás terhelte a Kft.-t. Az I. rendű alperes a tagi kölcsön forrásaként a különvagyont jelölte meg. Ezt 26.500.000 forint esetében bizonyította: a másodfokú bíróság különvagyoni készpénzből nyújtott tagi kölcsönnek tekintette a 2004. május 17-i 2.400.000 forintot, a 2004. december 28-i 1.600.000 forintot, a 2005. január 18-i 1.000.000 forintot, a 2005. augusztus 8-i 5.000.000 forintot, a 2007. január 2-i 3.000.000 forintot, a 2007. április 15-i 3.000.000 forintot, a 2007. június 25-i 3.000.000 forintot, a 2007. augusztus 5-i 3.000.000 forintot és a 2007. december 2-i 4.500.000 forintot. A fennmaradó 43.150.000 forintot a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27. § (1) bekezdése szerinti vélelem alapján közös vagyonnak kellett tekinteni. A különvagyoni forrásból származó 26.500.000 forint a tagi kölcsönállomány 38%-a, így a 62% a tagi kölcsönállomány közös vagyoni forrása. A felperes 6.964.000 forintban jelölte meg azt az összeget, amit a Kft. tagi kölcsönként visszafizetett az I. rendű alperesnek. Ennek 62%-a: 4.317.680 forint a Kft. által visszafizetett, közös vagyonnak minősülő tagi kölcsöntartozás, amit a másodfokú bíróság a vagyonmérlegbe 44. tételszám alatt felvett és megosztott.

[29] Ugyanez vonatkozik a 17. tétel alatti tagi kölcsönkövetelésre: az 50.650.000 forint tagi kölcsön 62%-a, 31.403.000 forint a közös vagyonba tartozik.

[30] Az elsőfokú bíróságtól eltérő indokok miatt, de a másodfokú bíróság is mellőzte a vagyonmérlegből a 40. tétel alatti 4.500.000 forint hosszú lejáratú tagi kölcsönt. Az I. rendű alperes a 86. sorszámú iratok között csatolta a 2003. május 25-én kelt kölcsönszerződést, a 112. sorszám alatt csatolt okiratokkal pedig bizonyította, hogy a kölcsönt a CzOnak eladott, csörnyeföldi erdőből letermelt fa 5.161.500 forint eladási árából származó összegből – vagyis különvagyonából – nyújtotta a Kft.-nek.

[31] A 43. tétel esetében az I. rendű alperes bizonyította, hogy a nagyszülőjétől örökölt 48,10 és 54,03 aranykorona értékű ingatlantulajdonból a 2001. évi földkiadás során a helység2i hrsz1 hrsz-ú ingatlanban 23,94 aranykoronához jutott. Az így megszerzett 8121/18728 tulajdoni hányadhoz 2007 júniusa és szeptembere között 19.130.000 forint vételárért további 6957/18728 tulajdoni hányadot vásárolt a különvagyonában volt szemerecsörnyei erdő 42.500.000 forint vételárának felhasználásával. Nem csak a különvagyona felhasználásával vásárolt helység2i hrsz1 hrsz-ú ingatlan tulajdoni hányadai, hanem az annak eladásából származó 122.808.300 forint is az I. rendű alperes különvagyona.

[32] A felperes és az I. rendű alperes jutója egyenként 89.087.006 forint. Az I. rendű alperesnél megállapítható értéktöbblet összege 60.698.673 forint, ebből megfizetett 4.500.000 forintot, még fizetni tartozik értékkiegyenlítés címén 56.198.673 forintot.

A felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[33] A jogerős ítélet ellen – részbeni hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság ítéletének teljes terjedelmű helybenhagyása, a felperes kötelezése az I. rendű alperes által részére kifizetett 17.860.340 forint értékkiegyenlítés visszafizetése iránt – az I. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Csjt. 27. § (1) bekezdés, 28. § (1) bekezdés d) pont, 31. § (2) és (5) bekezdés, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés megsértésére hivatkozott.

[34] Érvelése szerint a másodfokú bíróság álláspontjával ellentétben az igazságügyi könyvszakértői véleményből megállapíthatóan a szakértői vélemény mellékletét képező főkönyvi kivonatban 45.121. sorszám alatt a Kft.-nek nyújtott tagi kölcsönök feltüntetésre kerültek. A szakértő a korrigált saját tőke alapú értékelési módszer segítségével határozta meg a Kft. piaci forgalmi értékét a 2018. december 31-i állapotnak megfelelően. A korrigált (forgalmi eszközérték mínusz kötelezettségek) saját tőke alapú értékelési módszerrel meg lehetett állapítani azt az üzletész értéket, amit akkor is érvényesíteni lehet a piacon, ha a Kft. jövedelemtermelő képessége alapján számított érték nem éri el a gazdasági társaság kötelezettségeivel csökkentett eszközök piaci értékét. Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján 61.379.000 forintban állapította meg a Kft. értékét, ennek során figyelemmel volt az 54.185.540 forint tagi kölcsön összegére, ami szerepelt a Kft. mérlegében. Ezt ismételtelen nem lehetett volna figyelembe venni a 17. tétel alatt. Nem része tehát a házastársi közös vagyonnak a Kft. részére folyósított tagi kölcsön. Ezt a 15. tétel alatt, a Kft. üzletész értékében elszámolták, ezzel a Kft. magasabb értéket képvisel. Ellenkező álláspont esetében ugyanazt a tagi kölcsönt két helyen számolnák el. Ha a 17. tételnél számolnák el, akkor a 15. tételnél a Kft. értékét ezzel az összeggel mint külső személy felé fennálló kötelezettség összegével csökkenteni kellene. A másodfokú bíróság azzal, hogy a 17. és a 44. tétel alatt a közös vagyon részeként értékelte a tagi kölcsöntartozást, kétszeresen értékelte ezeket a vagyonelemeket, és így állapította meg a felperes javára az 56.198.673 forint értékkiegyenlítést. A kétszeres értékelés elhagyása esetében a házastársi közös vagyon értéke nem 178.174.013 forint, hanem 142.453.333 forint, a felperes és az I. rendű alperes jutója ebből 71.226.667 forint. Az I. rendű alperesnél lévő értéktöbblet 42.838.333 forint, ez csökkent a már megfizetett 4.500.000 forinttal. A felperesnek járó értékkiegyenlítés összege 38.338.333 forint, ami 17.860.340 forinttal kevesebb a másodfokú bíróság által megállapítottnál.

[35] A másodfokú bíróság bizonyítékértékelése a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján iratellenes, okszerűtlen és logikai ellentmondást tartalmaz. A szakértői véleményből mint bizonyítékból kizárólag a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehetett volna jutni, ennek eredményeként a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tények megállapítására. A kétszeresen figyelembe vett vagyonelemek nem tekinthetők a Csjt. 27. § (1) bekezdése szerinti közös vagyonnak. A másodfokú döntés a felperest méltánytalan vagyoni előnyhöz juttatta, sérült a Csjt. 31. § (5) bekezdése.

[36] A tagi kölcsönöket részben különvagyona eladásából, részben az általa felvett és a különvagyonából visszafizetett kölcsönökből juttatta a Kft.-nek. A másodfokú bíróság által különvagyoni forrásként el nem ismert 43.150.000 forint tagi kölcsön ténylegesen 43.000.000 forint, aminek a különvagyonból származását a 2017. január 13-i beadványában és a 2017. december 15-i előkészítő iratában foglaltakkal bizonyította. 2003. május 20-án 5.161.500

forint vételárért adott el fát, a vételárból 2003. május 25-én 4.500.000 forint tagi kölcsönt adott a Kft.-nek. 2005. március 3-án eladott két szepetneki ingatlant 13.000.000 forintért és 2005. március 21-én 4.500.000 forint kölcsönt kapott NJtől. Ebből a kölcsönből és a 13.000.000 forintból 2005. március 22-én 5.000.000 forint, 2005. május 21-én 5.000.000 forint, 2005. június 17-én 5.000.000 forint tagi kölcsönt adott a Kft.-nek. 2005. október 21-én 8.000.000 forint, 2005. november 10-én 15.000.000 forint, 2005. november 25-én 3.000.000 forint, 2005. december 6-án 7.500.000 forint tagi kölcsönt adott a Kft.-nek. A tagi kölcsönök forrása a KJtől, valamint az ATtől kapott kölcsönök voltak. 2007. március 28-án eladott egy erdő megjelölésű ingatlant 42.500.000 forintért, 2007. június 11-én visszafizette a KJtől kapott 7.000.000 forint kölcsönt és a NJból kapott 4.500.000 forint kölcsönt. A másodfokú bíróság nem indokolta meg, hogy ezeket az adatokat miért hagyta figyelmen kívül, nem utalt arra, hogy miért nem tekintette bizonyítottnak mindezt, de arra sem utalt, hogy az I. rendű alperes által felajánlott bizonyítást mellőzte. Ezzel sérült a Pp. 221. § (1) bekezdése, továbbá a másodfokú bíróság bizonyítékértékelése a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján iratellenes. Az I. rendű alperes által előterjesztett bizonyítékokból kizárólag a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehetett volna jutni, ebből pedig a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tények megállapítására. Mindez sérti a Csjt. 28. § (1) bekezdés d) pontját, a 31. § (2) bekezdését, mert a különvagyonából a közös vagyonba történt beruházásai és a költségei megtérítésétől elesett.

[37] A jogerős ítélet ellen a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Ebben kérte annak megállapítását, hogy az 1., 4., 6., 8., 9., 10., 11. tétel alatti ingatlanok a házastársi közös vagyonba tartoznak és kérte azok megosztását; a 17. tétel alatti tagi kölcsön összegét 54.185.540 forintban; a (helyesen) 44. tétel alatti visszafizetett tagi kölcsön összegét 5.464.460 forintban kérte meghatározni; a 43. tétel alatti ingatlan vételárát 54,8%-os valorizációs szorzóval korrigálva kérte figyelembe venni 190.107.248 forintban. Ennek alapján az I. rendű alperes kötelezését kérte 127.724.313 forint értékkiegyenlítés megfizetésére, továbbá 11.787.351 forint és kamata megfizetésére haszonbérleti díj, használati díj jogcímén.

[38] Érvelése szerint a másodfokú bíróság az 1. tétel alatti ingatlan esetében figyelmen kívül hagyta a Csjt. 27. § (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a házastársak vagyontárgyaival kapcsolatosan az a vélelem áll fenn, hogy azok a közös vagyonba tartoznak. A vélelemmel szemben a vagyontárgy különvagyonai jellegét annak kell bizonyítania, aki erre hivatkozik. A Pp. 206. §-a a bizonyítékok mérlegelése körében azt a követelményt fogalmazza meg, hogy a bizonyítékoknak egyenként és összességükben alkalmasnak kell lenniük az állított tények igazolására. Ennek a követelménynek a másodfokú bíróság bizonyíték mérlegelése nem felelt meg, mert az I. rendű alperes egyoldalú, tényekkel alá nem támasztott, többször módosított nyilatkozata alapján állapította meg a vagyontárgy különvagyonai jellegét. Az I. rendű alperes a különvagyonával összefüggésben a per során ellentmondó nyilatkozatokat tett, folyamatosan bővíteni kívánta a különvagyonai vagyontárgyak körét. Az általános jellegű tanúvallomások – melyek szerint az I. rendű alperes azt közölte a tanúkkal, hogy szeretne földet vásárolni az édesapjától kapott pénzért – nem alkalmasak a különvagyon igazolására. Az I. rendű alperes által csatolt okiratok sem támasztották alá az állítását. Ezek az okiratok a házassági életközösség időtartama alatti szerzéseket igazolják, ebből következően pedig ezek a vagyontárgyak a házastársak osztatlan közös tulajdonába tartoznak. A másodfokú bíróság döntő bizonyítékként vette figyelembe az I. rendű alperes különvagyonnal kapcsolatos nyilatkozatait. A Pp. 166. §-a értelmében azonban a fél egyoldalú előadására, ha azt az ellenérdekű fél kétségbe vonja, nem lehet

tényállást alapítani. A fél szavahihetőségének értékelésekor figyelembe kell venni a fél nyilatkozatainak tartalmát, az I. rendű alperes nyilatkozatai pedig egymásnak ellentmondtak. Az I. rendű alperes a per korábbi szakaszában nem hivatkozott arra, hogy az ajándékba kapott értékpapíron felül készpénz ajándékot is kapott. Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az I. rendű alperes előadása szerint 1998-ban értékpapír fedezettel vett fel kölcsönt. Nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság milyen bizonyítékok alapján jutott arra a következtetésére, hogy az I. rendű alperes különvagyoni készpénz ajándékkal rendelkezett. A bizonyítékok értékelése jogsértő, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése megalapozza a felülvizsgálatot. Ezeket az érveit kérte figyelembe venni a 4., a 6., a 8., a 9-11. tétel alatti ingatlanok esetében is.

[39] A 4. tételt érintően nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság mi alapján jutott arra a következtetésére, hogy ez a vagyontárgy az I. rendű alperes különvagyonába tartozik. Az I. rendű alperes ezzel összefüggő nyilatkozatát a felperes kétségbe vonta.

[40] A 6. tétel esetében sem lehetett volna az I. rendű alperes nyilatkozatát elfogadni.

[41] A 8. tétel alatti helység2i hrsz2 hrsz-ú ingatlan a hrsz3 hrsz-ú ingatlan megosztásából jött létre. A bíróságok azt állapították meg, hogy ebben az ingatlanban az I. rendű alperes öröklés címén 67,14 aranykorona értékkel rendelkezett. Ezt a tényt, és ezáltal azt, hogy az ingatlan 67/629 hányada az I. rendű alperes különvagyona, a felperes is elismerte. Az ingatlan további 562/629 hányada azonban házastársi közös vagyon, melynek értéke 25.281.657 forint.

[42] A 9-11. tételek esetében is megalapozatlan a jogerős ítélet, mert a bíróság az I. rendű alperes által örökölt 67,14 aranykorona értéket már elszámolta a helység2i hrsz2 hrsz-ú ingatlannál. Ezen túlmenően az I. rendű alperes egyéb bizonyítékot nem csatolt. Törvénytörő a közös vagyon vélelmének figyelmen kívül hagyása ezeknél a tételeknél.

[43] A Kft. részére folyósított tagi kölcsön összegét (17. tétel) a másodfokú bíróság a 2010. évi főkönyv adatai alapján határozta meg 50.650.000 forintban. Ez sérti a Csjt. 31. § (2) bekezdésében foglaltakat, figyelemmel arra, hogy a házassági életközösség megszűnésekor a házastársi vagyontársaság véget ér. Az elszámolást így nem a 2010. évi főkönyv alapján, hanem a 2008. évi adatok szerint kellett volna elvégezni, akkor a tagi kölcsön összege 54.185.540 forint volt.

[44] A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy 2003. május 25. és 2007. december 2. között az I. rendű alperes 95.000.000 forint tagi kölcsönt folyósított a Kft.-nek. Ebből 2006-ban a Kft. visszafizetett 25.350.000 forintot. Az I. rendű alperes P.98. sorszámú előkészítő iratában a Kft.-vel szemben fennálló követeléseket is különvagyonnak minősítette, álláspontja szerint a 17. és a 40. tétel alatti tagi kölcsönöket különvagyonából és kölcsönből finanszírozta. A felperes a 2018. február 5-i keltezésű előkészítő iratában rámutatott arra, hogy a vagyonmegosztáskor azt az állapotot kell vizsgálni, amikor a házassági életközösség véget ért. Az I. rendű alperes által készített táblázat adatai szerint 2008. március 31-ig, azaz az életközösség megszűnésének időpontjáig az I. rendű alperes visszafizette a magánszemélyektől kapott kölcsönöket. A másodfokú bíróság az elszámolást a közös vagyon vélelmének figyelmen kívül hagyásával és nem a vagyontársaság megszűnésének időpontja

szerinti állapotnak megfelelően végezte el. Tényként fogadta el az I. rendű alperes előadását: azt, hogy a Kft.-vel szemben fennálló tagi kölcsönkövetelésből 26.500.000 forint a különvagyona. Az I. rendű alperes P.112. sorszámú előkészítő irata nem tartalmazza a Kft.-től származó két átutalást, melyek szerint a Kft. 2006. február 8-án 14.500.000 forintot, 2007. június 12-én pedig 11.500.000 forintot fizetett vissza. Az I. rendű alperes által önkényesen összeállított táblázat nem bizonyítja a különvagyonát, ebből következően a 17. tétel alatt feltüntetett közös vagyónként elszámolt 31.403.000 forintot fel kell emelni 22.782.540 forinttal, a tagi kölcsön összegét 54.185.540 forintban kell figyelembe venni és elszámolni. Ugyanezek vonatkoznak a 44. tételre is: a visszafizetett tagi kölcsön nem 4.317.680 forint, hanem 5.464.460 forint.

[45] A 43. tétel esetében a másodfokú bíróság tévesen és kirívóan okszerűtlenül értékelte a bizonyítékokat, figyelmen kívül hagyta az I. rendű alperes többször módosított különvagyonra vonatkozó nyilatkozatát. Az I. rendű alperes először a P.112. sorszámú beadványában azt adta elő, hogy a helység2i hrsz1 hrsz-ú ingatlant a különvagyonából vásárolta. Ezt az előadását semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá, ezért az ingatlan eladási árát, a 122.808.300 forintot közös vagyónként kell elszámolni. Értékelni kell azt a körülményt, hogy az életközösség megszűnése és a közös vagyon megosztása között 14 év telt el, ezért alkalmazni kell a valorizációs szorzót, ami 54,8%, így az ingatlan eladási áráként 190.107.248 forintot kell figyelembe venni.

[46] További 255.448.625 forint közös vagyon elszámolására tart igényt, ami az I. rendű alperesnél van. Értékkiegyenlítés címén kell megfizetnie még 127.724.313 forintot.

[47] Az ingatlanok használatával kapcsolatosan előterjesztett haszonbérleti díj és használati díj iránti igényét a bíróságok azért utasították el, mert az I. rendű alperes különvagyonának minősítették az adott ingatlanokat. Ha a Kúria helyt ad a csatlakozó felülvizsgálati kérelemnek, megalapozott lesz ez az igénye.

[48] A Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabály helyes alkalmazásával a Csjt. 27. §-ára épített vélelem figyelembevételére azt követeli meg, hogy a bíróság az I. rendű alperes terhére értékelje azt a tényt, hogy a különvagyonra vonatkozó nyilatkozatát többször módosította. Az I. rendű alperes által előterjesztett bizonyítékok nem alkalmasak állításai alátámasztására, a meghallgatott tanúk csupán az I. rendű alperestől szerzett információkat tudták megerősíteni, így a közös vagyon vélelmével szemben fennálló bizonyítási kötelezettségét az I. rendű alperes nem teljesítette.

[49] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a felülvizsgálati kérelmével érintett jogerős ítéleti rendelkezésen túlmenően a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

[50] A felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

[51] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[52] A felülvizsgálat nem a per folytatása, nem egyfajta harmadfokú eljárás, hanem szigorú eljárásjogi szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, melynek tárgya a jogerős ítélet. A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben (és jelen esetben a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben) megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelmek jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül, azaz a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem (és jelen esetben a csatlakozó felülvizsgálati kérelem) keretei közötti felülbírlata.

[53] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben és a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben foglalt többirányú érvelés kapcsán – a vagyonmérleg tételszámai sorrendjében – az alábbiakra mutat rá.

[54] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében, a felperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésként a tényállás megállapítására, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését állította. A Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére alapított felülvizsgálati érvelés a felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati jellegéből fakadóan nem vizsgálható, azaz a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és a bizonyítékok újabb egybevetésére és értékelésére a felülvizsgálati eljárásban már nincs lehetőség. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárási bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok, bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutottak-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok ismételt egybevetésére (ún. felülmérlegelésére) a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.). Mindebből következően akkor van helye a bizonyítékok Kúria általi felülmérlegelésének, ha a jogerős ítélet bizonyítékértékelése irratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz, és a bizonyítékokból csak egyfajta, a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni. Ennek eredményeként lehetséges a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tények megállapítása. Ha pedig a fél felülvizsgálati kérelmében az érdemi döntés alapjául szolgáló anyagi jogszabály megsértését is állítja, akkor a Kúria a döntéshez szükséges – a felülmérlegelés eredményeként megállapított – tények alapján hozhat új érdemi határozatot a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak szerint. Mindezek a körülmények azonban jelen esetben nem állnak fenn.

[55] A másodfokú bíróság – a következőkben kifejtettek szerint – a bizonyítékok együttes, okszerű, iratszerű és logikus, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő mérlegelésével állapította meg az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulását és annak mértékét az egyes ingatlanoknál, továbbá a tagi kölcsönöknél. A másodfokú bíróság mérlegelését nem lehet kirívóan okszerűtlennek tekinteni, ezért nincs helye a bizonyítékok

Kúria általi felülmérlegelésének. A részben hiányos indokolást pedig a rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban pótolni tudta.

[56] A felperes tévesen hivatkozott arra csatlakozó felülvizsgálati kérelmében, hogy a másodfokú bíróság az általa vitatott ingatlanok esetében egyoldalúan, kizárólag az I. rendű alperes előadására alapította azt a döntését, mely szerint ezek az ingatlanok az I. rendű alperes különvagyonába tartoznak. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet [34] és [41] bekezdéseiben rögzítette, hogy az I. rendű alperes az 1., továbbá a 4-11. tételszámú ingatlanok különvagyonai jellegét a 85. és 112. sorszám alatt csatolt okirati bizonyítékokkal: így hagyatékátadó végzéssel, az ingatlanokat érintő szerződésekkel, az 5.850.000 forint értékű bemutatóra szóló értékpapír ajándékozására vonatkozó szerződéssel bizonyította. A másodfokú bíróság a 2. és 3. tételszámú ingatlanok kivételével elfogadta az elsőfokú bíróság mérlegelését, ami a 85. és 112. sorszám alatti okirati bizonyítékok mellett egyéb bizonyítékokat is figyelembe vett: így az értékpapír ajándékozási szerződést aláíró és egyéb érdektelen tanúk, például banki ügyintézők tanúvallomását {elsőfokú ítélet [47] – [48] bekezdések}. Ezeknek a bizonyítékoknak a mérlegelésével állapította meg a másodfokú bíróság az I. rendű alperes különvagyonát és annak mértékét. A másodfokú bíróság levezette, hogy az I. rendű alperes különvagyonai hozzájárulását mi alapján fogadta el, a 85. sorszámú iratra utalással követhető volt az a folyamat, hogy mit vett figyelembe felhasznált különvagyonként.

[57] Az 1., 6. és 8. tételszámú ingatlan, továbbá a 43. tétel alatti ingatlan befolyt vételára esetén nem kirívóan okszerűtlen a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az okiratok alapján bizonyított: az I. rendű alperes „földkiadás” folytán szerzett tulajdoni hányadot a helységi MGTSZ részaránytulajdonosaival kötött adásvételi szerződések alapján. A vételár az I. rendű alperes különvagyonából állt rendelkezésre, mivel a különvagyonai készpénz ajándéka árából megvásárolt erdőt letermelte, a letermelt fát eladta, az így kapott vételár képezte az ingatlanok és ingatlan tulajdoni hányadok forrását. Az I. rendű alperes csatolta a letermelt fa eladását igazoló szerződéseket. Az I. rendű alperes az erdőt lábon álló erdőként vásárolta meg, az a különvagyon volt, a letermelt fa eladási ára megőrizte különvagyonai jellegét, az nem a különvagyon haszna volt. A Csjt. 28. § (1) bekezdés d) pontja alapján a házastárs különvagyonához tartozik a különvagyon értékén szerzett vagyontárgy.

[58] A 4. tétel esetében sem kirívóan okszerűtlen az eljáró bíróságoknak az a mérlegelése, hogy az I. rendű alperes különvagyonát képezte a vagyontárgy forrását: ezt alátámasztják a jogerős ítélet [36] bekezdésében hivatkozott adásvételi szerződések, továbbá azok a tanúvallomások, amelyek szerint az ajándékba kapott értékpapírokat az I. rendű alperesnek ingatlanok felhasználására kellett fordítania {elsőfokú ítélet [47]-[48] bekezdések}.

[59] Megalapozatlan a felperesnek az az érvelése, hogy a 9., 10. és 11. tételszámú ingatlan azért nem lehet az I. rendű alperes különvagyonát, mert annak forrását, az I. rendű alperes által örökölt 67,14 AK értéket a bíróság már elszámolta a 8. tételszámú ingatlannál. A 8. tétel alatti, a helység2i hrsz2 hrsz-ú ingatlan ugyanis a helység2i hrsz3 hrsz-ú ingatlan megosztásával jött létre. A helység2i hrsz3 hrsz-ú ingatlan pedig az I. rendű alperes különvagyonát képezte. A 9-11. tételszámú ingatlanokat szintén a helység2i hrsz3 hrsz-ú ingatlan megosztásával alakították ki, ezért ezek az ingatlanok is megőrizték az eredeti – a helység2i hrsz3 hrsz-ú ingatlanra megállapított – különvagyonai minőségüket.

[60] Nem vitatottan a felperes és az I. rendű alperes közös vagyonához tartozott a Kft. 15. tétel alatti üzletrésze, melynek értékét az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján állapította meg 61.379.000 forintban. Az igazságügyi könyvszakértő szakvéleményének elkészítésekor figyelemmel volt arra, hogy a Kft. ingatlan vagyonnal is rendelkezett. A szakvélemény rögzítette: az üzleti eredmény az elkészült épületek értékesítésének hatására jelentősen megnövekedett, azaz egyes években pozitív üzemi, üzleti eredmény mutatkozott; azonban azt sem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a Kft. jelentős mértékű rövidlejáratú kötelezettségekkel is rendelkezett. Ez a likvid eszköz hiányára utalt, ami pedig csökkentette a Kft. üzletrészeinek forgalmi értékét, az elkészült épületek értékesítésének hatásával ellentétes hatást gyakorolt az adózott eredményre. Mindezek figyelembevételével a Kft. piaci értékét korrigált saját tőkealapú érték meghatározás módszerével, az ingatlanok könyvszerinti és forgalmi értékkülönbségével korrigált saját tőkeértékben határozta meg (szakvélemény 16. oldal).

[61] A felülvizsgálati érveléssel ellentétben tehát a másodfokú bíróság a 17. tétel alatti tagi kölcsönt nem kétszeresen értékelte. A tagi kölcsön a Kft. finanszírozási nehézségei megoldásának egyik eszköze, a tagi kölcsön nyújtása nem jelenti a Kft. törzstőkéjének növelését. A társaság finanszírozása tőke nyújtásával is lehetséges, ebben az esetben a társaság törzstőkéjéhez biztosít hozzájárulást a tag, azonban jelen perben nem ezt lehetett megállapítani, a felperes és az I. rendű alperes sem ezt állította.

[62] Az I. rendű alperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a másodfokú bíróság a terhére kétszeresen értékelte („duplikálta”) a tagi kölcsönt, – mert elszámolta a megosztás során a tulajdonába adott 15. tételszámú Kft. üzletrészeinek az értékében; továbbá a házastársak Kft.-vel szemben fennálló követeléseként a 17. tételszám és a Kft. által az I. rendű alperesnek visszafizetett 44. tételszám alatt is – csak akkor lenne alapos, ha a tagi kölcsön összegével emelkedett volna az üzletrész értéke, és ezáltal a 15., 17. és 44. tételszámú vagyoni elemek tulajdonába adása eredményeként a felperessel szemben minden vagyoni elem esetén magasabb értékkiegyenlítés fizetési kötelezettsége keletkezett volna. Az I. rendű alperes érvelése azért téves, mert a tagi kölcsön létének figyelembevétele az üzletrész forgalmi értéke meghatározásakor nem azt jelenti, hogy az a tagi kölcsön összegével magasabb lett. A szakértő az üzletrész piaci értékének (61.379.000 forint) meghatározásakor a Kft. saját tőkéjének (vagyonának) 12.980.000 forint értékét és az ingatlanok korrigált piaci értékét (48.398.590 forint) vette figyelembe, abban összecsúszva nincs benne a tagi kölcsön (128. sorszámú szakvélemény 19. oldal, 5/B. és 6/A mellékletek). Arra tekintettel pedig, hogy a tagi kölcsön a Kft. tartozása, fogalmilag kizárt, hogy esetleges figyelembe vétele esetén is növelje az üzletrész forgalmi értékét.

[63] A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében arra helyesen hivatkozott, hogy a Csjt. 31. § (2) bekezdése értelmében a házassági életközösség megszűnésekor a vagyontársaság véget ér; bármelyik házastárs követelheti a közös vagyon megosztását, és életközössége az I. rendű alperessel 2008. március 31-én megszűnt. Azt a körülményt sem lehetett azonban figyelmen kívül hagyni, hogy 2008-ban ugyan 59.650.000 forint volt a Kft. tagi kölcsön tartozása, azonban életközösségük megszűnése után a Kft. fizetett vissza tagi kölcsönt az I. rendű alperesnek, és a 2010-es főkönyvi adatok szerint a tagi kölcsön állomány 50.650.000 forintra apadt. Ezért kellett külön elszámolni azt a tagi kölcsönt a volt házastársak között, amit az I. rendű alperes az életközösségük megszűnése után önállóan felvett a Kft.-től, és azt a tagi kölcsönt, ami az életközösségük megszűnése után még terhelte a Kft.-t. Akkor számolta volna el a bíróság kétszeresen a tagi kölcsön összegének egy részét, ha a Kft. által

visszafizetett és az I. rendű alperes által önállóan felvett tagi kölcsön összegét nem vonta volna le a 2008. évi főkönyvi kivonatban feltüntetett összegből. Ebben az esetben ugyanis 17. tételszám alatt fennálló tagi kölcsönként számolta volna el a tagi kölcsönnek azt a részét is, amit a Kft. visszafizetett az I. rendű alperesnek, és amit 44. tételszám alatt is elszámolt. Nem jogszabálysértő ezért az, hogy a másodfokú bíróság 17. tétel alatt nem az életközösség megszűnésekor, hanem a később visszafizetett, és a 44. tétel alatt elszámolt összeggel csökkentett összegben határozta meg a fennálló tagi kölcsönt. A 17. tételnél tehát elszámolásra került a Kft.-vel szemben fennálló tagi kölcsönkövetelés, a 44. tételnél pedig a Kft. által időközben az I. rendű alperesnek visszafizetett tagi kölcsöntartozás arányos része.

[64] A közös vagyomból vagy részben a közös vagyomból nyújtott tagi kölcsön a házastársak közös követelése a társasággal szemben. A felperes és a Kft. között azonban nincs kölcsön jogviszony, a tagi kölcsön visszafizetését az azt nyújtó tag (jelen esetben az I. rendű alperes) követelheti. A felperes és az I. rendű alperes egymás közötti jogviszonyában (belső jogviszonyban) az I. rendű alperes felel a közös vagyon vagy részben a közös vagyon terhére kifizetett kölcsönnek a felperest megillető részéért. Az I. rendű alperes mint a Kft. tagja tehát köteles elszámolni a tagi kölcsönt a felperessel.

[65] A másodfokú bíróság ítélete indokolásának [51] bekezdésében jelölte meg azokat az adatokat, és utalt a P.86. sorszám alatt csatolt szerződésekre, melyek alapján meghatározta, hogy a tagi kölcsönök mekkora hányadát lehetett különvagyoni; és mekkora hányadát közös vagyoni forrásból származónak tekinteni. Annyiban alapos az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelme, hogy a másodfokú bíróság nem adott minden részletre kiterjedő indokolást, ezért megsértette a bíróság indokolási kötelezettségét tartalmazó Pp. 221. § (1) bekezdés rendelkezéseit. Ennek az eljárási jogszabálysértésnek azonban nem volt lényeges kihatása az ügy érdemi elbírálására, mert a Kúria a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az indokolást ki tudta egészíteni és a másodfokú bíróság mérlegelését nem lehetett kirívóan okszerűtlennek minősíteni, ami a tényállás és a döntés megváltoztatására vezetett volna.

[66] Nem kirívóan okszerűtlen a másodfokú bíróságnak a jogerős ítélet [51] bekezdésében levezetett az a mérlegelése, hogy a Kft.-nek nyújtott tagi kölcsönből 26.500.000 forint forrása az I. rendű alperes különvagyona volt. A 86. sorszám alatt előterjesztett előkészítő irathoz csatolt szerződések bizonyították a tagi kölcsön nyújtásának idejét, összegét és az azokra felhasznált különvagyoni forrást: az I. rendű alperes 2004. május 15-én 2.552.000 forintért adott el fát (16. számú szerződés), ebből 2004. május 17-én 2.400.000 forint tagi kölcsönt adott (17. számú szerződés); 2004. december 21-én 3.567.200 forintért adott el fát (21. számú szerződés), ebből 2004. december 28-án 1.600.000 forint, 2005. január 18-án 1.000.000 forint tagi kölcsönt adott (22. számú szerződés); 2005. augusztus 8-án 5.896.000 forintért adott el fát (26. számú szerződés), ebből ugyanezen napon adott 5.000.000 forint tagi kölcsönt (27. számú szerződés); 2006. szeptember 9-én és 2006. december 14-én 1.500.000 és 1.804.000 forintért adott el fát (32/1. számú felvásárlási jegyek), és ebből 2007. január 2-án 3.000.000 forint tagi kölcsönt adott 32/2. alatti szerződés). A letermelt fa eladási árai fedezték a tagi kölcsönök összegét, továbbá a fa eladásának és a kölcsön nyújtásának az időbeli egyezőségét is meg lehetett állapítani.

[67] Az I. rendű alperes 2007. március 28-án eladta a helységli hrsz hrsz-u ingatlan 6844/6848 tulajdoni hányadát 42.500.000 forintért (33. számú szerződés). Ebből 2007. április 15-én 3.000.000 forint (34. számú szerződés), 2007. június 25-én 3.000.000 forint, 2007.

augusztus 5-én 3.000.000 forint (38. számú szerződés) tagi kölcsönt adott. 2007. szeptember 21-én eladta a helység2i hrsz1 hrsz-ú ingatlan 15497/18728 tulajdoni hányadát 118.808.300 forintért (41. számú szerződés), ebből 2007. december 2-án 4.500.000 forint tagi kölcsönt adott (42. számú szerződés). Ebben a körben a felperes megalapozatlanul sérelmezte a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy a tagi kölcsönt az I. rendű alperes a különvagyonából biztosította.

[68] Megalapozatlan ugyanakkor az I. rendű alperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy bizonyította a további tagi kölcsönök különvagyonai forrását is. A 2005. október 21-i 8.000.000 forint, a 2005. november 10-i 15.000.000 forint, a 2005. november 25-i 3.000.000 forint és a 2005. december 6-i 7.500.000 forint tagi kölcsön esetében azt állította, hogy ezek forrását az általa felvett kölcsönökből teremtette elő. Azért nem alapos az I. rendű alperes különvagyonai hivatkozása ebben a körben, mert a Csjt. 27. § (1) bekezdése értelmében az egyik házastárs kölcsöntartozása (adóssága) közös vagyoni tartozásnak minősül. Ha az így keletkezett közös vagyoni tartozást az egyik házastárs a különvagyonából fizeti vissza, akkor az a Csjt. 31. § (2) bekezdése alapján legfeljebb megtérítési igényt alapoz meg a másik házastárssal szemben, de a tartozást nem minősíti különvagyonnak.

[69] Nem kirívóan okszerűtlen a másodfokú bíróságnak az a mérlegelése sem, hogy az I. rendű alperes nem bizonyította a 2005. március 22-én, 2005. május 21-én és 2005. június 17-én nyújtott egyenként 5.000.000; összesen 15.000.000 forint tagi kölcsön különvagyonai jellegét. A forrásként megjelölt 2005. március 21-én felvett 4.500.000 forint magánkölcsön a már kifejtett indokok miatt nem eredményez az I. rendű alperes javára különvagyonot. A további forrásként megjelölt, 2005. március 3-án eladott két szepetneki ingatlan vételárához pedig az I. rendű alperes az adásvételi szerződés szerint 2005. március 30-ig jutott hozzá. Ez az első (2005. március 22-i) tagi kölcsön nyújtása után; a második (2005. május 21-i) és harmadik (2005. június 17-i) tagi kölcsön nyújtása előtt pedig több hónappal történt, ezért az időbeli egyezőség sem állapítható meg.

[70] Téves az I. rendű alperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a másodfokú bíróság okszerűtlen mérlegeléssel nem állapította meg a 2003. május 25-én adott 4.500.000 forint tagi kölcsön különvagyonai jellegét. A felperes ugyanis ezt a hosszú lejáratú tagi kölcsönt önállóan, 40. tételszám alatt állította be a vagyonmérlegbe, és a másodfokú bíróság mellőzte a megosztását, mert az I. rendű alperes bizonyította a különvagyonai jellegét. Ezt a tételt a felperes csatlakozó fellebbezése nem érintette {jogerős ítélet [47] bekezdés}.

[71] A kifejtettekből következően a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben és a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak miatt nem jogszabálysértő, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[72] A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő I. rendű alperes és az eredménytelen

csatlakozó felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes viseli a saját felülvizsgálati költségét a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltak alapján.

[73] Az illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült felperes a meg nem fizetett csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére köteles az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdése és a 74. § (3) bekezdése alapján.

[74] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát (Pfv.I.20.541/2024/9.) és a felperes adóazonosító jelét.

[75] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés második fordulata alapján tárgyaláson bírálta el.

[76] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 274. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. november 12.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Cseh Attila s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró